

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเศรษฐกิจของเจ้าของบ้านพักอาศัย (2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบสวนและวัสดุพืชพรรณเพื่อการจัดภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัย (3) ข้อเสนอสรุปจากการแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อก่อนออกแบบจัดภูมิทัศน์

1.2 วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายคือ เจ้าของบ้านพักอาศัย ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ที่เคยหรือต้องการจัดภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัย 23 อำเภอ จำนวน 155 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย จากรายชื่อประชากรกลุ่มเป้าหมายในแต่ละอำเภอ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) (สรชัย พิศาลบุตร;2552 :9-24) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 10 ระดับนัยสำคัญ $\alpha = .05$ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 60 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างและนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานใช้ χ^2 ไคสแควร์ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ปัจจัยด้านบุคคล และด้านเศรษฐกิจของเจ้าของบ้านพักอาศัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 46 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน รายได้ครอบครัวต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท มีขนาดพื้นที่บริเวณบ้านพักอาศัย มากกว่า 3,200 ตารางเมตร

1) ปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบสวน ชนิดของสวนและวัสดุพืชพรรณ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ตามลำดับดังนี้ ระดับการศึกษา ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบหรือประเภทของสวน เพศ ส่งผลต่อการเลือกชนิดของสวน ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติ

2) **ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ** พบว่า ขนาดพื้นที่บริเวณบ้านพักอาศัยส่งผลต่อการเลือกวัสดุและรูปแบบน้ำตกในสวน ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติ

1.3.2 ปัจจัยด้านความต้องการการจัดภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบสวน ชนิดของสวนและวัสดุพืชพรรณ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ตามลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านการเลือกนักออกแบบจัดภูมิทัศน์ ส่งผลต่อการเลือกอายุการใช้งานของพรรณไม้คลุมดินและหญ้าสนาม การเลือกชนิดของหิน กรวด การเลือกลักษณะทั่วไปของพรรณไม้พุ่ม ปัจจัยด้านการใช้ประโยชน์ของภูมิทัศน์ ส่งผลต่อการเลือกชนิดหรือชื่อพรรณไม้ยืนต้น และส่งผลต่อการเลือกชนิดของหิน กรวด เพื่อการจัดภูมิทัศน์ ส่วนปัจจัยอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติ

1.3.3 ปัจจัยด้านพื้นที่และบริเวณบ้านพักอาศัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบสวน ชนิดของสวนและวัสดุพืชพรรณ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ตามลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมบริเวณบ้านพักอาศัย ส่งผลต่อการเลือกชนิดของหิน กรวด ปัจจัยด้านรูปร่างของพื้นที่บ้านพักอาศัยส่งผลต่อการเลือกประเภทหรือรูปแบบของสวน ส่วนปัจจัยอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติ

2. อภิปรายผล

2.1 จากผลการวิจัยปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาส่งผลต่อการเลือกรูปแบบสวน เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อของผู้ซื้อ (ลัดดา พิศาลบุตร; 2552: 346) องค์ประกอบด้านชนชั้นทางสังคม มีการศึกษารายได้ อาชีพ เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญ ระดับการศึกษาเดียวกันเป็นชนชั้นเดียวกันจึงมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าหรือบริการที่เหมือนกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ วันนิวัติ วงศ์จันทร์ (2553; คำนวณที่ 20 พฤษภาคม 2556 จาก <http://www.thapra.lib.ac.th>) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้พักอาศัยในการใช้บริการงานดูแลบำรุงรักษาภูมิทัศน์บ้านจัดสรร พบว่าเจ้าของบ้านพักอาศัยมีพฤติกรรมการศึกษาระดับปริญญาตรี ต้องการจ้างหรือใช้บริการการตัดหญ้าและการดูแลบำรุงรักษาภูมิทัศน์ ผลการศึกษาของ อรรถพล วงษ์แข็ง (2553; คำนวณที่ 20 พฤษภาคม 2556 จาก <http://www.thapra.lib.ac.th>) เรื่องทัศนคติของประชากรในเขตถนนราชดำเนิน จังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อการอนุรักษ์และการพัฒนาทางการท่องเที่ยว ที่พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา รายได้และระยะเวลาที่มีความสัมพันธ์ต่อวิธีการอนุรักษ์

และพัฒนาสภาพภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว ส่วนระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีแนวโน้มส่งผลต่อการเลือกรูปแบบสวนและวัสดุพืชพรรณมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จึงสรุปได้ว่าระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีค่านิยมในการจัดภูมิทัศน์ และให้ความสำคัญกับการจัดภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัย เพื่อสร้างความสวยงามร่มรื่นเป็นธรรมชาติ ที่สร้างความสุขแก่สมาชิกในครอบครัว ปัจจัยด้านเพศ ส่งผลต่อการเลือกชนิดของสวน ซึ่งประกอบด้วย สวนหิน สวนกรวด สวนน้ำและสวนประกอบน้ำ สวนที่ราบและสวนสำหรับเด็กในบ้าน เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับ (ลัดดา พิศาลบุตรและปิยะดา พิศาลบุตร; 2552: 5-21) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อขายของผู้ซื้อ ประกอบด้วย ปัจจัยทางวัฒนธรรม ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางจิตวิทยา ด้านสังคม ได้แก่ กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาทและสถานภาพ ในครอบครัวประกอบด้วยสามี ภรรยาและลูก แต่ละคนหรือแต่ละเพศมีบทบาทต่อกันและกัน และอิทธิพลนี้จะแตกต่างกันในแต่ละชนชั้นทางสังคม ผู้เกี่ยวข้องจึงต้องทราบว่าในแต่ละครอบครัว บุคคลใดหรือเพศใด มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อและตัดสินใจซื้อมากกว่ากัน อาจเป็นสามี ภรรยาหรือ สามีและลูก หรือภรรยาและลูก ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองและปัจจัยอื่นๆ

2.1.2 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ จากผลการวิจัยพบว่า ขนาดพื้นที่บริเวณบ้านพักอาศัย ส่งผลต่อการเลือกชนิดของสวน เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้ซื้อ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล (ลัดดา พิศาลบุตร; 2552: 346-350) ประกอบด้วย อายุและ วัฏจักรของชีวิต อาชีพและโอกาสทางเศรษฐกิจ รูปแบบการดำเนินชีวิตและบุคลิกลักษณะ โอกาสที่ผู้บริโภคจะซื้อผลิตภัณฑ์ขึ้นอยู่กับระดับรายได้ การออม การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยในเขตชุมชนเมืองมีราคาสูงการที่บุคคลเป็นเจ้าของพื้นที่บ้านพักอาศัยจำนวนมากจึงแสดงให้เห็นว่าเจ้าของบ้านพักอาศัยมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ความมั่นคง และจากข้อค้นพบที่พบว่าเจ้าของบ้านพักอาศัยมีรายได้ครอบครัวมากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน และปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้ซื้อตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (ลัดดา พิศาลบุตร และปิยะดา พิศาลบุตร; 2552: 5-22) ความต้องการของมนุษย์ มี 5 ระดับ เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการด้านร่างกาย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านการยอมรับและความรักและมีความต้องการความนับถือและสถานะทางสังคม เป็นความพยายามที่จะให้มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับบุคคลอื่น รวมทั้งต้องการมีอำนาจความสำเร็จ มีเกียรติ มีชื่อเสียง เจ้าของบ้านพักอาศัย ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีรายได้ครอบครัวสูง จึงมีโอกาสในการซื้อ เลือกรูปแบบและวัสดุที่ใช้ในการสร้างน้ำตกในสวน ที่ตรงตามความต้องการ และจากข้อค้นพบกลุ่มตัวอย่างเลือกรูปแบบและวัสดุน้ำตกที่เป็นแบบธรรมชาติจากหินธรรมชาติ ซึ่งมีราคาและค่าก่อสร้างสูง สอดคล้องกับ น้ำตกแบบธรรมชาติ (ประเวศ ไชยวงศ์; 2547: 81) เหมาะ

สำหรับสวนแบบ Informal styles ลักษณะของการวางหินและปลูกพรรณไม้ประดับน้ำตก จะทำให้ดูคล้ายน้ำตกธรรมชาติมากที่สุด

2.1.3 ปัจจัยด้านความต้องการการจัดภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัย จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบสวน ชนิดของสวนและวัสดุพืชพรรณ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ตามลำดับดังนี้

1) ปัจจัยด้านการเลือกนกออกแบบจัดภูมิทัศน์ ส่งผลต่อการเลือกอายุการใช้งานของพรรณไม้คลุมดินและหญ้าสนาม เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับความหมายของพรรณไม้คลุมดินและหญ้าสนาม (พิศาล ตันสินและพรทิพย์ อุดมสิน ;2553:6,6-30) ไม้คลุมดินหมายถึง พืชที่มีเนื้อแข็งทั้งที่ให้ออกและให้ใบ หรือเนื้ออ่อนและไม่อวบน้ำ ที่มีความสูงจากระดับพื้นดิน 15-30 เซนติเมตร มีทรงพุ่มเตี้ยหรือเจริญเติบโตในแนวราบ มีระบบรากและลำต้นแน่น ปกคลุมดินได้ดีและเร็ว มีอายุยืน ต้องการการดูแลบำรุงรักษาไม่มากนัก และความหมายของหญ้าสนาม คือ เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยวที่มีลักษณะการเจริญเติบโตติดต่อกันเป็นแผ่นคลุมดินแน่นลำต้นประสานกันทั้งใต้ดินและบนดิน มีความทนทานต่อการเหยียบย่ำและการตัดต่ำได้ดี ใบให้ความเขียวและให้ความนุ่ม และส่งผลต่อการเลือกลักษณะทั่วไปของพรรณไม้พุ่ม เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับความหมายของพรรณไม้พุ่ม (บุญทริกา นันทา :2553; 5-5) เป็นพืชที่มีเนื้อไม้มีความสูงเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ โดยทั่วไปอยู่ระหว่าง 0.30-4.50 เมตร มีการแตกลำต้นจากดินให้เห็นเหมือนปลูกลง ไม้ไผ่หลายต้น จากข้อค้นพบกลุ่มตัวอย่างเลือกนกออกแบบที่มีความรู้ด้านการออกแบบวัสดุพืชพรรณในการจัดภูมิทัศน์ และมีชื่อเสียงในระดับท้องถิ่นหรือจังหวัดบุรีรัมย์ จากความหมายพรรณไม้คลุมดินและหญ้าสนาม และพรรณไม้พุ่ม นกออกแบบจัดภูมิทัศน์ต้องมีความรู้ด้านการออกแบบ วัสดุพืชพรรณ ทั้งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดและกระบวนการออกแบบพืชสวนประดับในการจัดภูมิทัศน์ (ศิริชัย หงษ์นคร ;2553:10-25) หลักการจัดองค์ประกอบในการออกแบบพืชสวนประดับ เป็นการนำเอาองค์ประกอบทางทัศนียภาพมาจัดเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดผลทางทัศนียภาพที่นกออกแบบต้องการสื่อความหมายให้ผู้รับรู้และเข้าใจกับผลงาน หลักการจัดองค์ประกอบในการออกแบบพืชสวนประดับ ประกอบด้วย ความกลมกลืน ความหลากหลาย สมดุล การเน้น สัดส่วน ความต่อเนื่อง ความเรียบง่าย โดยให้มีผลทางทัศนียภาพ หรือความเป็นเอกภาพ นกออกแบบจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆดังกล่าว และสอดคล้องกับ (สมจิต โยธะคง ;2540:5) วัสดุพืชพรรณเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญในการออกแบบและจัดภูมิทัศน์ ผู้มีอาชีพเกี่ยวข้องต้องเข้าใจทั้งเรื่องการใช้ประโยชน์และหน้าที่ ความสามารถด้านทักษะและประสบการณ์จะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด ในการเลือกใช้วัสดุพืชพรรณแต่ละชนิดให้เหมาะสมกับงานแต่ละโครงการ และต้องตระหนักว่าวัสดุพืชพรรณเป็นสิ่งมีชีวิตมีการเปลี่ยนแปลง

2) ปัจจัยด้านความต้องการ การเลือกนํ้าออกแบบจัดภูมิทัศน์ ด้านการใช้ประโยชน์ของภูมิทัศน์ ส่งผลต่อการเลือกชนิดของหิน กรวด เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับการแบ่งประเภทหรือชนิดของหิน กรวด (ประเวศ ไชยวงศ์; 2547:73) หินและกรวดประดับ เป็นวัสดุที่มีความสำคัญเช่นเดียวกับพรรณไม้และหญ้าสนาม สวนที่มีหินหรือกรวดประดับจะให้ความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติ ทำให้สวนดูมั่นคงแข็งแรงสวยงามและมีคุณค่าเพิ่มมากขึ้น หินและกรวดประดับที่ใช้จัดสวนมีหลายลักษณะหลายชนิดทั้งผิวเรียบ ผิวหยาบ มีหลายสี เช่น ขาว ดำ เทา น้ำตาล แบ่งเป็น 5 ชนิด ได้แก่ หินทะเล หินภูเขา หินแม่น้ำ ลำธาร น้ำตก หินกรวด หินเกล็ดและหินทราย จากข้อค้นพบกลุ่มตัวอย่างเลือกหิน กรวดที่เป็นวัสดุธรรมชาติ เลือกจัดสวนในรูปแบบสวนธรรมชาติ และเลือกนํ้าตกรูปแบบและวัสดุที่เป็นธรรมชาติ จึงมีความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3) ปัจจัยด้านการใช้ประโยชน์ของภูมิทัศน์ ส่งผลต่อการเลือกชนิดหรือชื่อพรรณไม้ยืนต้น และชนิดของหิน กรวด เพื่อการจัดภูมิทัศน์ เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับ (เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ; 2553: 4-9) ประโยชน์ของพรรณไม้ยืนต้นในการจัดภูมิทัศน์ จำแนกเป็น 3 ส่วน คือ ประโยชน์ทั่วไป ประโยชน์เฉพาะของพรรณไม้ยืนต้นเอง และประโยชน์ในฐานะเป็นพรรณไม้ป่า จากข้อค้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกพรรณไม้ยืนต้นที่รับประทานได้หรือให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และพรรณไม้ที่ตรงตามลักษณะการใช้งาน ผู้เกี่ยวข้องจึงควรแบ่งพรรณไม้ยืนต้นออกเป็น 2 แนวทางตามลักษณะการใช้ประโยชน์ คือพรรณไม้ที่ให้ประโยชน์ด้านทางเศรษฐกิจหรือเพื่อบริโภค และพรรณไม้ที่ให้ประโยชน์ด้านการจัดภูมิทัศน์ และจากข้อค้นพบด้านการใช้ประโยชน์กลุ่มตัวอย่างต้องการจัดภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัยเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนของคนในครอบครัว เพื่อให้บ้านพักอาศัยมีทัศนียภาพสวยงามร่มรื่น แสดงให้เห็นว่า เจ้าของบ้านพักอาศัยยังมีความเข้าใจหน้าที่และประโยชน์ใช้สอยของงานภูมิทัศน์ไม่ครอบคลุม ไม่สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ของภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัย (สมจิต โยธะคง;2538:8 และ ประเวศ ไชยวงศ์ ;2547:1) เพื่อกำหนดขอบเขตมีความปลอดภัย มีอากาศบริสุทธิ์ เป็นการกำหนดพื้นที่เฉพาะเป็นสัดส่วนส่วนตัว ทำให้เกิดอิสระในการประกอบกิจกรรม หรือสถานที่ออกกำลังกาย ปิดบังสิ่งที่ไม่น่ามองช่วยเสริมให้บ้านหรืออาคารมีคุณค่า โดดเด่นน่าอยู่น่าอาศัย ไม่สอดคล้องกับประโยชน์ของการจัดสวนบำบัด (ผกามาศ ชันติพงศ์ ;2553:20) การปลูกต้นไม้เพื่อบำบัด การดูแลสวนเป็นประจำเพิ่มกิจกรรมในสวน เช่น ออกกำลังกาย ฝึกโยคะ อ่านหนังสือและทำสมาธิจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการทำงานของคลื่นแอลฟาในสมอง ซึ่งเป็นสัญญาณของการพักผ่อน เพื่อช่วยผ่อนคลายสามารถฟื้นฟูร่างกายและจิตใจได้ดีขึ้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ด้านการจัดภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัยค่อนข้างน้อย ขาดแหล่งข้อมูลให้ความรู้ ด้านประโยชน์ใช้สอยและหน้าที่ของภูมิทัศน์ที่ครอบคลุม จึงให้เหตุผลเพียงทิศทางเดียว ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน จึงควรให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจ สร้าง

เสริมการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ แก่เจ้าของบ้านพักอาศัยและประชาชนที่สนใจ เพื่อให้ได้รับประโยชน์อย่างคุ้มค่า

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

3.1.1 ระดับการศึกษาส่งผลต่อการเลือกรูปแบบสวนและวัสดุพืชพรรณในการจัด

ภูมิทัศน์แตกต่างกัน จากการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษา ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบหรือประเภทของสวน เพศ ส่งผลต่อการเลือกชนิดของสวน กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์พฤติกรรมความต้องการส่วนบุคคลของผู้จ้าง เพื่อหาข้อมูลในการออกแบบ จึงควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับระดับการศึกษาของผู้จ้าง เพื่อให้ทราบถึงสนิมความต้องการที่แท้จริง จะช่วยในการประสานแนวคิดให้สอดคล้องกัน ทั้งด้านความสวยงาม การดูแลบำรุงรักษา หน้าที่ และประโยชน์ใช้สอย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ด้านการจัดภูมิทัศน์ค่อนข้างน้อย เพื่อเป็นการพัฒนางานภูมิทัศน์ให้แพร่หลาย สร้างเสริมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้สวยงาม ภาครัฐและเอกชนจึงควรจัดระบบการศึกษาด้านภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความรู้ด้านภูมิทัศน์ ในบ้านพักอาศัยและภูมิทัศน์สาธารณะ แก่ เจ้าของบ้านพักอาศัย ผู้ดูแลบำรุงรักษา นักเรียนนักศึกษา และประชาชนทั่วไปเพื่อให้มีส่วนร่วม มีความเป็นเจ้าของ เกิดความภาคภูมิใจ และได้ภูมิทัศน์ที่ตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งาน ส่งผลดีต่อการบริหารจัดการด้านงบประมาณและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยการจัดฝึกอบรม เพิ่มในหลักสูตรการศึกษา สร้างแรงจูงใจให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนพัฒนา ด้านภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม

3.1.2 ขนาดพื้นที่บริเวณบ้านพักอาศัยส่งผลต่อการเลือกวัสดุและรูปแบบน้ำตกในสวน

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกน้ำตกแบบธรรมชาติและจากวัสดุที่เป็นธรรมชาติ น้ำตกธรรมชาติมีความเหมาะสมกับสวนแบบ Informal style จะทำให้ดูมีความคล้ายคลึงธรรมชาติมากที่สุด แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) sheet fall น้ำตกไหลผ่านชั้นแผ่นหินเป็นผืนผ้า 2) divided fall น้ำตกที่ไหลผ่านชั้นหินแล้วแยกออกเป็น 2-3 สาย 3) thread fall น้ำตกที่ไหลผ่านชั้นหินมีลักษณะเป็นเส้นฝอย และกระจายหรือมีเกลียวคล้ายเส้นด้าย ด้วยรูปแบบของน้ำตกดังกล่าวที่ก่อให้เกิดความสวยงามคล้ายคลึงธรรมชาติต้องมีขนาดพื้นที่มากพอเพื่อปลูกพืชพรรณให้ดูเป็นธรรมชาติ ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจึงควรเสนอรูปแบบน้ำตกธรรมชาติในบ้านพักอาศัยที่มีขนาดพื้นที่มากพอ

3.1.3 ปัจจัยด้านการเลือกนักออกแบบจัดภูมิทัศน์

จากผลการวิจัยพบว่า ส่งผลต่อการเลือกอายุการใช้งานของพรรณไม้คลุมดินและหญ้าสนาม ลักษณะทั่วไปของพรรณไม้พุ่มและ

ส่งผลต่อการเลือกชนิดของหิน กรวด จากข้อค้นพบกลุ่มตัวอย่างเลือกนํ้าออกแบบจัดภูมิทัศน์ ที่มีความรู้เรื่องวัสดุพืชพรรณ การออกแบบ และมีชื่อเสียงในระดับท้องถิ่น หิน กรวด วัสดุเป็นองค์ประกอบที่ใช้ในการจัดภูมิทัศน์ มีความหลากหลาย เหมาะสมกับสวนในลักษณะที่แตกต่างกัน พืชพรรณเป็นสิ่งมีชีวิต ไม่หยุดนิ่ง มีการเจริญเติบโต ต้องการสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ด้านการจัดภูมิทัศน์ค่อนข้างน้อยจึงต้องการรับบริการความรู้ คำแนะนำวัสดุพืชพรรณที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ง่ายต่อการดูแลบำรุงรักษา มีค่าบำรุงรักษาต่อเนื่องต่ำ ผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตนํ้าออกแบบจัดภูมิทัศน์ ต้องตระหนักว่านํ้าออกแบบจัดภูมิทัศน์ต้องมีความรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพ ด้านการออกแบบวัสดุพืชพรรณทั้งที่เป็นวัสดุที่ไม่มีชีวิต และพืชพรรณที่มีชีวิตเป็นอย่างไร ได้แก่ การดูแลบำรุงรักษา บำรุงการเจริญเติบโต การเชื่อมสภาพและการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข ดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม นํ้าออกแบบจัดภูมิทัศน์ควรได้รับการคุ้มครองด้านการประกอบวิชาชีพเสมือนวิชาชีพอื่นๆ โดยดำเนินการอบรม ทดสอบความรู้ เพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ถูกต้อง และเจ้าของบ้านพักอาศัยควรได้รับการบริการวิชาชีพที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมและได้รับความคุ้มครองฐานะผู้บริโภค

3.1.4 ปัจจัยด้านการใช้ประโยชน์ของภูมิทัศน์ จากผลการวิจัยพบว่า ส่งผลต่อการเลือกชนิดหรือชื่อพรรณไม้ยืนต้น และชนิดของหิน กรวด เพื่อการจัดภูมิทัศน์ จากข้อค้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกพรรณไม้ยืนต้น ที่รับประทานได้หรือให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และพรรณไม้ที่ตรงตามลักษณะการใช้งาน ผู้เกี่ยวข้องจึงควรแบ่งพรรณไม้ยืนต้นออกเป็น 2 แนวทางตามลักษณะการใช้ประโยชน์ คือพรรณไม้ที่ให้ประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ หรือเพื่อบริโภค และพรรณไม้ที่ให้ประโยชน์ด้านการจัดภูมิทัศน์ จากข้อค้นพบด้านการใช้ประโยชน์กลุ่มตัวอย่างต้องการจัดภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัยเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนของคนในครอบครัว และเพื่อให้บ้านพักอาศัยมีทัศนียภาพสวยงามร่มรื่น แสดงให้เห็นว่า เจ้าของบ้านพักอาศัยยังมีความเข้าใจหน้าที่และประโยชน์ใช้สอยของงานภูมิทัศน์ไม่ครอบคลุม จึงมีความจำเป็นต้องให้ความรู้ความเข้าใจด้านประโยชน์ และหน้าที่ของงานภูมิทัศน์แก่เจ้าของบ้านพักอาศัย นักเรียนนักศึกษา และประชาชนทั่วไป เพื่อให้ได้รับข้อมูลด้านประโยชน์ที่สำคัญของการจัดภูมิทัศน์ นอกเหนือจากด้านความสวยงาม เช่น กำหนดขอบเขตของพื้นที่ สร้างความเป็นส่วนตัว ลดเสียงรบกวน ป้องกันฝุ่นละอองจากภายนอก อำพรางสิ่งที่ไม่น่ามองหรือภาพอุจาดตา สร้างงานอดิเรกให้คนในครอบครัว เป็นที่ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา บำบัดอาการเจ็บป่วยทางร่างกายและจิตใจ เป็นต้น ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจึงควรให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ด้านประโยชน์และหน้าที่ของงานภูมิทัศน์ โดยการฝึกอบรม เพิ่มหลักสูตรการศึกษา และอื่นๆ

3.1.5 ปัจจัยด้านรูปร่างของพื้นที่บ้านพักอาศัย ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบสวน
จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง เลือกรูปแบบสวนสวนธรรมชาติ แสดงให้เห็นว่าความรู้ความ

เข้าใจด้านการจัดภูมิทัศน์ของเจ้าของบ้านพักอาศัยในปัจจุบันควรได้รับการพัฒนาหรือ สร้างเสริมความเข้าใจ เนื่องจากในปัจจุบันงานภูมิทัศน์มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก ในบ้านพักอาศัยอาจต้องมีสวนหลายรูปแบบตามความเหมาะสมและหน้าที่ใช้งาน รูปแบบสวนที่นิยมในปัจจุบันจึงเป็นการจัดสวนแบบประยุกต์ให้เกิดความกลมกลืน เรียกว่า สวนร่วมสมัย (contemporary styles) หรือ สวนล้ำสมัย (modern styles) รวมทั้งสวนแบบประดิษฐ์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันที่จัดในที่แคบหรือบ้านพักอาศัยขนาดเล็ก มีพื้นที่จำกัด เช่น ริมถนน กำแพงบ้าน หรือสำนักงาน โดยการจัดเป็นสวนแนวตั้ง (vertical landscape) แต่เนื่องจากเจ้าของบ้านพักอาศัยมีข้อจำกัดด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดภูมิทัศน์ จึงแสดงความคิดเห็นเพียงด้านความสวยงาม ดังนั้นเพื่อพัฒนางานภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมทั้งภูมิทัศน์บ้านพักอาศัย ภูมิทัศน์สาธารณะ ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน จึงควรพัฒนาองค์ความรู้ให้เข้าถึงประชาชน เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ความเป็นเจ้าของ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า โดยการฝึกอบรม หรือสื่อสารมวลชนอื่นๆ

3.1.6 ความกังวลเกี่ยวกับสัตว์ที่มีในธรรมชาติ จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความกังวลเกี่ยวกับสัตว์ที่มีในธรรมชาติ เช่น นก งู กระจง ฯลฯ เป็นอุปสรรคต่อการจัดและดูแลบำรุงรักษา สัตว์ที่มีในธรรมชาติ อาจทำความเสียหายให้กับวัสดุพืชพรรณ หรือเป็นอันตรายต่อผู้อยู่อาศัย เช่น สัตว์มีพิษ ได้แก่ งู ผึ้ง ต่อ และเป็นพาหะนำโรคมานสู่คนในบ้าน เช่น ไขหวัดนก พืชสุนัขบ้า ไขเลือกออก เป็นต้น นอกจากนี้สัตว์เลี้ยงของตนเองในบ้าน และของเพื่อนบ้าน เช่น สุนัข แมว ฯลฯ อาจถือว่าเป็นอุปสรรคด้วยเช่นกัน ที่อาจก่อความรำคาญ หรือเกิดกรณีพิพาทได้ หากงานภูมิทัศน์ได้รับความเสียหายจากการขูดขีด ขับถ้ายของเสีย ทำลายพืชพรรณ เป็นต้น ผู้เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญกับการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจาก สัตว์ที่มีในธรรมชาติ ที่เป็นสัตว์มีพิษ เป็นพาหะนำโรค หรือทำลายพืชพรรณ โดยการศึกษาพฤติกรรม ชนิดและพันธุ์ ภัย จำนวนสัตว์ วิธีการเลี้ยงดู หรือวิธีการทำลายและพืชพรรณที่มักจะถูกทำลาย เพื่อเลือกวัสดุพืชพรรณที่เหมาะสม หรือหาวิธีป้องกันความเสียหายไว้ล่วงหน้า

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 เนื่องจากองค์ความรู้ด้านการจัดภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัยที่ตรงตามหน้าที่และประโยชน์ใช้สอย ยังเข้าไม่ถึงประชาชน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ เจ้าของบ้านพักอาศัย ผู้ดูแลบำรุงรักษา นักเรียนนักศึกษา ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายวัสดุพืชพรรณ และประชาชนทั่วไป เพื่อให้งานภูมิทัศน์ในบ้านพักอาศัยมีการพัฒนา จึงควรทำวิจัยเรื่องความคิดเห็นด้านความต้องการความรู้การจัดภูมิทัศน์ ในบ้านพักอาศัย และวิธีการถ่ายทอดความรู้ไปสู่บุคคลเป้าหมาย

3.2.2 เพื่อให้การจัดภูมิทัศน์มีการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ ส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ใช้งานได้อย่างคุ้มค่าและตรงตามหน้าที่และประโยชน์ใช้สอย ประชาชนมีส่วนร่วม

มีความเป็นเจ้าของและเป็นผู้ตรวจสอบได้ เพื่อให้การบริหารทรัพยากรมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนา และรักษาสีงแวดล้อมในชุมชนได้อย่างยั่งยืน จึงควรทำวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาภูมิทัศน์สาธารณะในเขตชุมชน เช่น เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา โรงพยาบาล หรือเกาะกลางถนน ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์หรือจังหวัดอื่นๆ

3.2.3 เนื่องจากที่ดินเพื่อที่พักอาศัย หรือประกอบธุรกิจในเขตชุมชนเมืองมีราคาแพง จึงมีข้อจำกัดด้านพื้นที่ในการจัดภูมิทัศน์ เช่น อาคารพาณิชย์ คอนโดมิเนียม หอพัก หรือ บ้านพักอาศัย ขนาดเล็กอาจมีความประสงค์ที่จะจัดภูมิทัศน์เพื่อให้เกิดความสวยงาม เพื่อส่งเสริมธุรกิจหรือสร้างความสุขทางด้านจิตใจด้วยเช่นกัน และจะส่งผลดีต่อการพัฒนาทัศนียภาพที่สวยงามในชุมชนเมืองต่อไป จึงควรทำวิจัยเรื่องความคิดเห็นในการจัดภูมิทัศน์แนวตั้ง (vertical landscape) หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ในเขตชุมชนเมืองบุรีรัมย์หรือจังหวัดอื่นๆ

